
Manželské kontrasty

Obsah

Radek Jonczy

Slovo úvodem — 3

Jiří Unger

Manželské kontrasty — 5

Mikuláš Pavlík

Nejsme stejní – a to je dobře — 7

Lucie a Jakub Chládkovi

On a Ona – příběh jejich rozdílnosti — 10

Soňa Sílová

Kompromisy v maličkostech nejsou maličkost — 13

Markéta a Noe Dominguezovi

Noe a Markéta – manželské kontrasty — 15

Filip Fürst

Kompromisy – ano, či ne? — 18

Ludvík Švihálek

Pocity jsou až na prvním místě — 21

Slovo úvodem

Už dlouhá léta se ve své předmanželské poradně setkávám se snoubenci, kteří se připravují na svůj velký svatební den. Většina z nich přichází s otázkou: „Hodíme se k sobě? Jaké jsou ideální kombinace temperamentů? Mám hledat někoho, kdo je podobný jako já, nebo se raději poohlédnout po nějakém protikladu...?“

Při odpovídání na podobné otázky bývám zdrženlivější. Už jsem jako duchovní oddával dvojice, které mi připadly naprosto ideální k vytvoření harmonického vztahu, a ono to nakonec nějak nevyšlo. U jiných mi zase připadlo, že se dříve nebo později budou muset „přizabít“, a ejhle, jejich vztah přežívá dodnes. V čem tedy spočívá tajemství harmonického vztahu?

Požádal jsem několik svých přátel, kteří mají se vztahovou problematikou zkušenosti, aby se k dané problematice vyjádřili. A na světě je nový sborník se smělou ambicí provázet vás letošním Národním týdnem manželství (13.–19. únor).

Moc nás potěší, když se přednášky v rámci letošního Národního týdne manželství (dále jen NTM) stanou inspirací pro manželské čtení před spaním, nebo námětem k rozhovorům v rámci modlitebních setkání Oddělení křesťanského domova, které v rámci NTM ve vašem sboru zorganizujete.

Přednášky by však mohly posloužit i našim přátelům vně církve. S problematikou manželských kontrastů se ve svých manželstvích potýkají stejně jako my. Díky tomu, že je NTM iniciativou občanskou a národní, se nám jako církvi nabízí jedinečná příležitost k navázání komunikace s nimi.

Připravme proto pro ně ve svých sborech aktivity, které jim připomenou, jak veliký význam v životě jednotlivců i společnosti manželství má. Pozvěme do našich sborů odborníky, kteří si o manželských kontrastech připraví přednášku, nebo jim nabídněme příležitost k účasti na velkoprošné projekci živého kontaktního pořadu s odborníkem, který ve středu večer 15. února odvysílá HopeTV. Na dobu přednášky pro jejich děti ve spolupráci s místním oddílem Klubu Pathfinder připravme zajímavý program nebo malým návštěvníkům promítněme pořady plné příběhů a písniček, které pro ně k NTM chystá televize HopeTV. V závěru týdne zorganizujeme

rodinnou bohoslužbu a v neděli pro rodiny z města dětský den. Další možné nápady k uspořádání zajímavého programu NTM najdete na www.tydenmanzelstvi.cz. Určitě najdete způsob, jak tento potenciál využít.

Děkuji všem autorům za jejich čas a úsilí a modlím se spolu s nimi, aby sborník, který tímto vysíláme do světa, přinesl své ovoce.

Mgr. Radomír Jonczy
vedoucí oddělení adventistické služby rodinám
Česko-Slovenské unie CASD

Manželské kontrasty

Rozdíly se v manželství mohou týkat mnoha věcí. Toho, jaké máme názory na výchovu, řešení konfliktů, zacházení s penězi, komunikaci, intimní život, plánování, dovolenou, pořádek v domácnosti, trávení času s druhými lidmi, politiku nebo zda si chceme pořídit psa či chalupu.

Je ale také mnoho dalších kontrastů. Existují manželství s větším věkovým rozdílem, partnerů z rozdílných kultur, vztahy zasněných introvertů se společenskými extroverty. Manželství jedináček s partnery z velkých rodin. Manželství klidná a manželství „italská“. Často si hledáme partnery, kteří nás dokážou „zvládnout“ a jsou naší kotvou.

Rozdíly a odlišnosti jsou obvykle tím, co k sobě partnery přitahuje. Ve skutečnosti se často, pokud nejde o zásadní věci, postupně shodneme na tom, že se na něco prostě díváme jinak nebo k věcem jinak přistupujeme. Může nám to pomoci ocenit jedinečnost toho druhého.

„Kde nejde o zásadní věci“, je zde samozřejmě klíčovou frází. Je hloupé a zbytečné se od sebe odcizit kvůli otázkám, na kterých ve skutečnosti nezáleží. Jak ale rozeznat drobný nesouhlas od vážného rozporu v přesvědčeních a životní filozofii? Jak poznáme, kdy bychom si měli „trvat na svém“? Mnoha rozchodům by se dalo předejít, kdyby manželé více přemýšleli o svých odlišnostech a nechtěli se jich za každou cenu zbavit. Je to těžké, protože většina z nás chce mít „pravdu“ a cítíme se být v právu. Odpovědi na tyto otázky budou záviset na tom, jakou důležitost přikládáme jednotlivým problémům.

Věříme, že nejsilnější vztahy jsou ty, ve kterých mohou být oba partneři sami sebou a zároveň si navzájem pomáhají „dostat ze sebe to nejlepší“. Záměr měnit druhého člověka nebo se dramaticky měnit podle cizích ideálů ale odsuzuje mnohé páry k neúspěchu. I páry, které mají hodně společného, musí někdy dělat kompromisy. Každý zdravý vztah zahrnuje schopnost žít a někdy se i smířit s našimi odlišnostmi nebo hledat společná řešení a cesty, jak se přizpůsobit jeden druhému.

Někteří lidé si myslí, že pokud je třeba dělat kompromisy, pak se k sobě pár nehodí. Mohou podvědomě vyžadovat, aby jejich partner vždy splnil jejich představy. Pokud ale partner nikdy nedokáže dosáhnout vysokých standardů, které

vyžaduje jeho drahá polovička, bude vyčerpaný, frustrovaný a smutný. Ten, kdo kladl požadavky, bude naopak neustále zklamáván neschopností svého partnera splnit očekávání.

Když pár dobře spolupracuje, může se stát, že každý z partnerů bude muset upravit něco, co dělá, tak, aby to vyhovovalo životnímu stylu jeho partnera. Místo toho, aby jeden člověk obětoval všechno, každý se vzdá něčeho malého, aby se znovu vytvořila harmonie. Pokud žádáme svého partnera o změnu, budme sami připraveni udělat nějaké změny i u sebe.

Přizpůsobení se nemusíme prožívat jako oběť. Když partneři nemají nepřiměřené nároky nebo nerealistická očekávání, nemusí ani změna vytvářet velkou zátěž. Partneři se mohou naučit respektovat a přijímat své odlišnosti, ale nemohou si změnu vynutit.

Dovolme rozdílům, aby nás k partnerovi přitáhly blíže. Je téměř nemožné najít dva lidi, kteří dělají všechno úplně stejně. To, že se od svého partnera poněkud lišíme, může náš vztah učinit zábavným a vzrušujícím. Možná dostaneme příležitost podívat se na věci novým způsobem nebo zažít něco, co bychom sami nezkusili.

Nemusíme se vzdát toho, kým jsme, abychom mohli být v manželství spokojeni. Pracovat s našimi rozdíly nám může pomoci lépe poznat sebe sama i to, kým se můžeme stát.

Mgr. Jiří Unger

*reprezentant Evropské evangelikální aliance
člen týmu Národního týdne manželství*

Nejsme stejní – a to je dobře

Kompromisy jsou součástí všech vztahů – včetně manželství. Přistoupit na kompromis bývá někdy nepříjemné, protože to znamená ustoupit od vlastních představ a plánů. Pokud se představitelé politických stran po volbách rozhodnou změnit původní, často „nekompromisní“ stanoviska, může to u voličů způsobit zklamání. Snaha politicky „přežít“ a udržet si vliv a moc pak vedou k tzv. politickému pragmatismu, tedy k hledání toho, co je v dané chvíli prakticky možné prosadit. Platí to i pro partnerský vztah?

Já + Ty není vždy My

Ustoupit z vlastní pozice, jde-li o manželské soužití, však nemusí být vždy vypočítavé a přinášet zklamání. Naopak, ukazuje to, že vztah je zdravý, že v něm nikdo nedominuje ani neztrácí vlastní identitu a osobnost. Nejsilnější a nejzdravější vztahy jsou ty, kde partneři neodpovídají na otázku adresovanou tomu druhému ani nedokončují věty jeden za druhého, ale jsou schopni ve vztahu prožívat a také vyjadřovat svou vlastní jedinečnost.

Odlíšnost v názorech ještě neznamená, že vedle sebe nemohou harmonicky existovat. Snaha vytvořit ze dvou jedinečných osobností jedno společné „my“, ve kterém se ztrácí a rozplývá vlastní identita, z dlouhodobého hlediska vztah nebuduje a přináší utrpení oběma stranám.

Co je kompromis?

Kompromis je přirovnáván ke snaze setkat se na půl cesty. (Ne vždy však platí, že pokud chce jeden z partnerů zůstat v Praze a druhý se chce vrátit do Košic, je nejlepší si koupit byt v Brně.) Někdy se kompromis označuje jako nutné zlo. Kdo si řekl, že je znamením, že vztah je důležitější než vlastní ego. Poslední definice naznačuje určitou formu oběti, která by ale neměla přesáhnout hranici, kdy se již vzdáváme klíčových hodnot. Možná nejvýstižněji to napsal starozákonní prorok Ámos: „Půjdou spolu dva, jestliže se nedohodli?“

Nejde jen o společné racionální zhodnocení pro a proti, výhod a nevýhod opačných názorů. Spíše jde o celkové nesobecké pochopení toho, v jaké situaci se

nachází ten druhý, co prožívá, proč právě tak přemýšlí. Je to možnost, jak kompromisům co nejvíce předcházet, protože už dopředu víme, co toho druhého dělá šťastným.

Jít spolu – ne za sebou

Pokud má Ámos pravdu, je společná cesta tou nejlepší definicí kompromisu. Symbolicky znázorňuje jeden směr, blízkost, rovnocennost, stejnou rychlost a ideální podmínky pro komunikaci. V určitých kulturách manželka na veřejnosti nechodí vedle manžela, ale vždy několik kroků za ním. (U nás se občas stává – zejména v nákupních centrech – že to bývá i opačně.) Ať je to jakkoli, „uctivá“ vzdálenost mezi partnery může znamenat také odcizení, snahu mít toho druhého pod kontrolou, nesoulad, neochotu připustit si toho druhého „k tělu“. Společná cesta bok po boku, jeden vedle druhého, je složitá, protože umožňuje i obtížné téma rozhovoru, před kterým nelze lehce uniknout. Někdy je tak kompromis nejsnazší cestou, jak se vyhnout těžké a hluboké diskuzi o hodnotách. Ustoupím, abych nemusel vyložit všechny karty. Ne vždy však platí, že pokud se něčeho vzdám ve prospěch partnera, budu zákonitě šťastný. Rychlý, případně nepromyšlený a neprodiskutovaný kompromis se stává potenciálním rizikem a v budoucnu se rád připomene.

Je mlčet a ustoupit vždy zlato?

Spouštěčem manželských nedorozumění jsou často banality a malichernosti. Kolikrát jsme si řekli: „Nemohl/a jsem raději mlčet?“ Pokud jde o hrubé nebo urážlivé slovo, platí, že je lepší „kousnout se do jazyka“ než ho vyslovit. Reálný život přináší řadu situací, které musíme vyřešit a dohodnout se na společném postupu, kde není správné mlčet a ustoupit, ale naopak je využít ke vzájemnému sdílení a posílení vztahu. Nejde jen o to, jestli jít na večeři do indické nebo italské restaurace, případně jakou kravatu či šaty si obléct. Existují mnohem hlubší témata, kterým společně čelíme. Například, jakou lokalitu si zvolit pro bydlení, jak si rozdělit domácí práce, hospodaření s finančními prostředky, společné trávení volného času, výchova dětí, v nábožensky rozdělených manželstvích účast na bohoslužbách atp.

Neměli bychom se bát mluvit o tom, proč něčemu dáváme přednost. Jednou z největších chyb je kritizovat preference toho druhého. „Nechápu, jak tě to vůbec napadlo“ je zabiják konverzace. Sdílení hodnot a důvodů, které vedou k určité preferenci, zbavují komunikaci povrchnosti. Odhaluje náš vnitřní svět, hodnoty, pohnutky a motivaci. Vytváří bezpečný prostor pro naslouchání a vyjádření toho, po čem toužíme, a tím posiluje manželské pouto. Čím složitější a hlubší komunikace, tím pozitivnější a účinnější výsledek.

Nejočekávanější kompromis

Častou příčinou neshod v manželství jsou očekávání, že se ten druhý změní podle našich představ a potřeb. Receptem pro vzájemné porozumění je populární kniha o jazycích lásky. Vlastní zkušenost s jejich hledáním nedávno vyjádřila v debatě jistá mladá žena: „Zkoušeli jsme to, ale výsledek je nulový. Rozhodla jsem se, že manžela přijmu takového, jaký je.“ Snaha změnit partnera je častěji touhou ženy a vychází z předpokladu, že kdyby ji manžel skutečně miloval, vyvine nadlidské úsilí, aby se změnil a byl takový, jak si ona přeje. Vede k tomu přesvědčení (stejně u mužů i žen), že změna člověka nebo jeho osobnostní růst jsou snazší, než jak je tomu ve skutečnosti. Láska podmíněná změnou tak přináší zklamání a rozčarování. Kompromis neznamená, že musíme žít ve vztahu, kde prožíváme frustraci a nedokážeme se vzájemně tolerovat. Znamená spíše, že náš partner musí cítit jistotu, že ho máme rádi navzdory jeho zjevným nedostatkům. Před svatbou jsem neřekl, že se ožením teprve tehdy, až bude moje snoubenka dokonalá. Ani během svatebního obřadu jsem nevyslovil podmíněné ano. (Splňuje mé představy na osmdesát procent a na zbývajících dvaceti ještě zapracujeme.)

Nechci být v očích manželky ani hrdina, ani chudáček, ale s vlastními chybami a nedokonalostmi zápasící člověk, který je v určitých oblastech velmi schopný, v jiných zase ne, ale stejně citlivý a zranitelný, jako je ona.

Manželům adresuje Josh McDowell zajímavou radu: „Zlaté pravidlo úspěšného manželství zní: Jakékoliv vlastnosti, po kterých toužíte u svého partnera, rozvíjejte nejprve u sebe.“

Pokud se nám podaří při jeho naplňování pochopit, jak obtížné je dělat kompromisy sami se sebou, možná se spíše naučíme chápat jejich hodnotu ve vztahu s našimi partnery.

Ing. Mgr. Mikuláš Pavlík
předseda Česko-Slovenské unie CASD
učitel na ATI

On a Ona – _____ příběh jejich rozdílnosti

Z jejich prvního setkání by se asi dala napsat docela humorná povídka o tom, jak nelze dát na první dojem a na to, co člověk vidí na první nebo druhý pohled, a jak se může člověk pěkně „seknout“ v odhadu.

On ani ona, zcela logicky, navzájem netušili, s kým mají ve skutečnosti tu čest. On pocházel z rodiny, kde se obracela opravdu každá koruna a kde se oblečení dědilo téměř pravidelně od narození až do roztrhání. Ona pocházela z rodiny, která sice neoplývala kdovíjakým bohatstvím, ale na panenku Barbie ve 12 letech a džíny už někdy v deseti prostě bylo. On byl, a stále je, o půl hlavy menší než ona, ale to je snad jediná věc, která byla zřejmá hned na první pohled. Ona už na prvním setkání věděla, že on je o dva roky mladší, ale to on zjistil asi až po druhém setkání. Když spolu on a ona začali nakonec chodit, postupně přišli na to, že ona s ním není schopna držet krok, protože je spíše intelektuálka a on je sportovec. On naopak koulel očima, co všechno a jak rychle se dá přečíst, i když sám svým tempem četl také docela dost. A přesto se vzali.

V průběhu společných let postupně vychází víc a víc najevo, že on je spíše extrovert a ona introvert. Že on klidně připraví na výročí svatby za letní noci na terase romantickou večeři při svíčkách, ale ona spíše než svíčky a večeři řeší, že ji štípou komáři, je jí zima a pití, které koupil, není moc dobré. A tak není jisté, že vůbec nějakou romantiku vnímá. Jak společných let postupně přibývá, víc a víc zjišťují, jak je někdy složité spolu vyjít, když jemu tak záleží na zevrubném až detailním pořádku v domácnosti, a jí hlavně na tom, aby doma bylo dobře. A k tomu „dobře“ potřebuje mít pořádek úplně jinde než on. A když spolu sní o ideální dovolené, on se rozplývá nad free cestováním se stanem na střeše auta a plynovým vařičem v kufru, zatímco ona nad hotelem přímo u moře a rozhodně all inclusive. Je vůbec možné, aby on a ona spolu žili? Ano je, jsou spolu už 20 let. Tak dlouho? Jak je to možné, když jsou tak rozdílní? Otázka je to poměrně jednoduchá, ale každý, kdo už je na tomto světě nějakou tu řádku let, tuší, že odpověď je poněkud složitější. V složitém světě je totiž těžké nacházet jednoduchá řešení.

Toto je skutečný příběh našeho manželství, a pokud vám bude aspoň v něčem inspirací, bude to pro nás radostí a ctí. Snad ve snaze aspoň částečně odpovědět

na otázku, jak je možné prožít v takové rozdílnosti 20 let, najdete kousek inspirace i pro sebe, své partnerství a manželství.

Realitou všedních dní je, že se s tím, že jsme každý jiný, pořád učíme žít. Je to stálý proces, kdy jdeme kousek dopředu a někdy zase kousek zpět. Učíme se jeden druhého přijímat, a když dojde v rámci rozdílnosti ke konfliktu, tak hledat nějakou míru vzájemnosti a vstřícnosti. V těžkých obdobích, kdy do naší rozdílnosti promlouvají i další vnější okolnosti, které nás osobně tíží, je to ještě obtížnější. Uvědomujeme si, že nikdy nesmíme zapomenout, že se stále učíme. Nemůžeme si „dát nohy nahoru“ a myslet, že už je vše hotovo a doděláno. Jsme pořád v procesu a o všechno dobré, co spolu prožíváme, musíme pečovat.

Určité osvobození od sebe sama jsme prožili, když nám bylo dáno uvědomit si, že za štěstí toho druhého je především zodpovědný on sám. A také to, že každý člověk potřebuje kotvu, která ho do jisté míry stabilizuje, a právě ten můj odlišný partner mi pomáhá dotvářet určitou stabilitu. V takovém příběhu však láska nemůže být jen pouhým citem, ale daleko víc rozhodnutím milovat, nechat se milovat, přijímat i dávat, bez ohledu na okolnosti.

Existuje pro nás několik skutečností, které si potřebujeme průběžně uvědomovat a přijímat je jako fakt. Jednou z nich je jistota, že jsme si byli dáni navzájem jako dar, a toho je třeba se držet. Míra uvědomění se různě mění pod vlivem okolností, osobní psychické i fyzické vitality a také zátěže. Pokud si to uvědomujeme intenzivněji, prožíváme méně konfliktů, a naopak. Další ze skutečností, která patří do našeho uvědomění, je to, že můj pohled, moje představa nebo moje „pravda“ nemusí být vždy správná. To nás oba vede i k určité kritičnosti sama k sobě.

K tomu všemu víme, že se shodneme na společných hodnotách, jako je úcta, zájem jeden o druhého, odpuštění, hluboká otevřenost v trápení i v radosti a také humor. Poznali jsme, že ke zvládnutí rozdílnosti potřebujeme základ nejen v hodnotách, ale i ve způsobu, jak se díváme na svět, jak rozumíme výchově dětí. Máme také několik společných zájmů, které můžeme sdílet. V různých obdobích společného života o svých rozdílnostech komunikujeme, někdy kvůli konfliktu a jindy prostě jen tak. A když to jde, děláme si z naší rozdílnosti i legraci, ale vždy raději

tak, aby to druhého nezranilo. Vyžaduje to tak trochu nebrat sám sebe a svůj pohled smrtelně vážně.

V tom všem pestrém, co prožíváme díky své rozdílnosti, a mnohého jsou účastny i naše dvě milované dcery, je naší největší odměnou usmíření po konfliktu, vzájemná spolupráce a podpora na různých projektech a vyznání našich dcer, že by chtěly mít taky takové manželství jako my.

Nemůžeme však opomenout základ, který prostupuje vším, a tím je aktivní víra v Boha a vztah s ním.

Mgr. Lucie a Mgr. Jakub Chládkovi
*Jakub je kazatel CASD a koordinátor oddělení
Adventistické služby rodinám MSS CASD*

Kompromisy _____ v maličkostech nejsou maličkost

To, že se lidé, kteří se rozhodnou k celoživotnímu svazku, musí shodnout či nějak domluvit na zásadních postojích a představách týkajících se jejich soužití, je myslím každému jen trochu rozumnému člověku jasné. Kolik plánujeme mít dětí nebo zda vůbec, kde budeme bydlet, jak se domluvíme na zajištění financí nebo jak se podělíme o chod domácnosti a podobné důležité otázky se pár, kterému záleží na tom, aby vzájemný vztah dlouhodobě obstál, snaží co nejdříve vyřešit.

Ale co maličkosti, ze kterých se skládá všední den? Přiznám se, že jsem byla díky péči církve formou předmanželské přípravy i některých dalších přednášek či diskuzí myslím velmi slušně vybavena znalostmi a schopnostmi v oblasti těch „velkých“ a zásadních otázek soužití. Na co jsem ovšem dost dobře připravena nebyla, byly právě ony maličkosti. To, co snad ani nestojí za řeč, ale ve vhodné kombinaci s únavou, podrážděností či nějakou jinou indispozicí vytváří přímo výbušnou směs. Vzpomínám si na první měsíce společné domácnosti s manželem, kdy já jsem byla zvyklá třídít odpad, zatímco můj muž ne. Ačkoli mu moje argumenty podporující třídění dávaly smysl, přesto byl zvyk často silnější. Opravdu jsem se snažila mít pochopení pro plasty ve směsném odpadu, ale v jedné slabší chvíli jsem při pohledu do odpadkového koše pronesla s neadekvátní intonací dnes už v naší rodině legendární větu: „Tak teď jsi mě teda fakt naštvál!“

Nedokážu spočítat, kolikrát jsem si ji později vyslechla spolu s dovětkem, že tehdy můj drahý netušil, jak mi něco takového mohlo tolik vadit. Ke cti mu slouží, že i když tak úplně nechápal důvod mého rozhořčení, pochopil, že je třídění pro mě důležité, a respektoval to. Já zas „na oplátku“ dodnes skládám jeho ponožky na plocho, a ne do „kuliček“ jako pro sebe a děti. Kdysi jsem v jednom časopise četla rozhovor s terminálně nemocnou ženou, inteligentní a vzdělanou, která pronesla něco, co mi zarezonovalo souzněním a vděčností, že podobně jako já to mají i jiní. Řekla: „Je strašné utrpení sledovat, jak někdo žehlí moje oblečení jinak než já. O to víc, když vím, že mi chce pomoci.“ Myslím, že spoustu z nás někdy

překvapuje, jak moc nám může vadit ta která maličkost, kterou ten druhý dělá úplně nebo jen trochu jinak než my.

A proto mi také v této souvislosti tak nějak jinak znějí biblické texty o maličkostech, jako třeba „... nad málem jsi byl věrný, ustanovím tě nad mnohým...“ (Mt 25,21) nebo „Lepší je to málo, co má spravedlivý, než bohatství mnoha svévolníků...“ (Ž 37,16). Protože po sedmnácti letech manželství už vím, že kouzlo dlouhotrvajícího a šťastného manželství nespočívá v uspořádání všeho podle mé představy, ale v kompromisu pramenícího z poznání, že mi na mém partnerovi opravdu záleží. Nesrovnatelně víc než na někdy otravných, nelogických, zbytečných, opakujících se, neměnicích se... ale stále jen maličkostech.

Mgr. Soňa Sílová
kazatelka CASD a učitelka na AT1

Noe a Markéta – manželské kontrasty

Před třiceti a více lety bylo v naší zemi obvyklé, že pokud existovalo smíšené manželství (myšleno mezinárodně), tak je nejčastěji tvořili Slováci a Češi anebo Moraváci, a někdy Poláci. Dnes žijeme v době, kdy mladí lidé mohou nejen cestovat, ale také studovat v zahraničí, a tudíž si tam i nacházet partnery pro život. Jaká jsou tato smíšená manželství, jak funguje v praxi spojení dvou odlišných kultur a tradic?

Markéta se narodila a vyrostla v České republice, Noe se narodil v Mexiku a vyrostl v USA, kde se pak s Markétou poznali. Zeptali jsme se této mladé manželské dvojice...

Jak a kdy jste se dali dohromady?

N Potkali jsme se ve sboru. Zpočátku jsme po sobě šest měsíců pokukovali a před začátkem sobotní bohoslužby si potřásl rukama, ale pak jsme se vrátili na svá místa. Náš vedoucí mládeže mě dlouho přemlouval, ať přijdu na společné polední jídlo, které bylo každou sobotu, a sednu si k mládeži. Jednou už jsem se tomu neměl jak vyhnout (jsem totiž introvert), a tak jsem šel. U stolu bylo ještě pár volných míst. Položil jsem si tam věci a šel čekat do řady na jídlo. Když jsem se vrátil, vedle mě seděla ta holka z balkonu. Dali jsme se do řeči. Když jsme dojedli, představa společné mládežnické procházky už se mi nezdála tak děsivá. Povídali jsme si spolu skoro celé odpoledne. Netrvalo dlouho, a šli jsme na první rande do kina. Pak už se to vezlo.

M Ano, tak to bylo.

Co tě na ní, na něm zaujalo?

N Samozřejmě se mi líbilo, jak vypadá, a pak, když jsme si začali povídat, mě okamžitě zaujala naše konverzace a to porozumění, které jsme našli. Měli jsme tolik věcí, o kterých jsme si mohli povídat.

M Na začátku mě přitahoval jeho vzhled a potom, když jsme se začali bavit, tak jsem o něm chtěla vědět všechno. Věci, které dělal, jako jízda na silničním kole a motorce, nebo to, že byl v americkém námořnictvu, mi přišly cool. I to, že si žil sám, nezávislý na ostatních.

Proč jste se vzali?

N Protože jsme se chtěli vydat na cestu a dobrodružství života spolu. Protože si užíváme čas, který spolu trávíme.

M Protože jsme spolu chtěli být, protože si myslím, že jsme se našli a patříme k sobě. Jsme nejlepší kamarádi.

Čeho si na druhém vážíte a co se vám na druhém líbí?

N Na Markétě oceňuji její trpělivost, pozitivní a optimistický náhled na svět a to, že je šťastná.

M Na Noemovi si vážím jeho motivaci zlepšovat se, pracovat na sobě a pořád se učit nové věci. Moc si vážím jeho věrnosti a loajality.

V čem se lišíte?

N V mnoha věcech. Markéta ráda nakupuje, já ne. Ona například impulzivně nakupuje věci do domácnosti. Máme prostě rozdílné povahy.

M Máme úplně jiné povahy. Já jsem extrovert, sangvinik s cholerikem. On je introvert, melancholik. Já bych věci plánovala dlouho dopředu, ať se na ně mohu připravit a těšit, Noe není moc plánovací typ.

Co je slabé místo a třetí plocha v manželství?

N Asi komunikace. Není to jedna z nejtěžších aktivit, co existuje?

M Souhlasím.

Co je pro dobré manželství to nejdůležitější?

N Důvěra, odpouštění, komunikace. Porozumění, umění odpustit a posunout se dál, komunikace a důvěra.

Můžete porovnat vztahy a náhled na manželství u nás, v Mexiku a v USA? Jde to vůbec? Liší se nějak?

N Mexičané si rodiny velmi váží a cení si jí, takže jde všeobecně říci, že se na rodinný život těší a sňatek berou jako jeho neodmyslitelnou součást. Američané si váží nezávislosti a kariéry, takže i přes to, že lidé často chtějí rodinu, chtějí prvně udělat nějakou slušnou kariéru atd. Samozřejmě i v USA se najdou rodinné typy, které se nemohou dočkat, až se vdají nebo ožení a založí rodinu. USA je ale velký tavící kotlík, a tak tam člověk potká různé typy povah, rodin i názorů na manželství.

M Souhlasím. Myslím, že typy, pro které je manželství jen cár papíru, se najdou v Česku i v USA. Stejně jako typy, pro které takový závazek opravdu něco znamená.

Není manželství v současné době už přežitá instituce?

N Ne, nemyslím si. Pro mě je to důležitý krok mezi dvěma lidmi, kteří spolu chtějí být a založit rodinu.

M Podle mě to přežitek není, má pro mne velikou váhu.

Co je při výběru životního partnera důležité, na co si dát pozor? Jak si vybrat správně?

N Myslím si, že je důležité být pragmatický a přijít na to, jestli si sedíme v otázce peněz, vzdělání, rodiny, chceme ji vlastně?

M Aby se lidé bavili i o náročných tématech a názorově si v nich rozuměli. Jaké má ten člověk aspirace, slučují se s těmi mými? Z mých zkušeností se lidé charakterově za život moc nemění, takže pokud mi ten druhý úplně nesedí, nemá cenu předpokládat a očekávat, že se kvůli mně změní. To podle mě dokáže jen málo lidí.

Je něco, co byste považovali za důležité sdělit s ohledem na manželství? Nějakou životní zkušenost, motto, poselství... Co poradíte mladým lidem, aby jim jejich vztah přes všechny rozdíly mezi nimi vydržel?

N Stojí to hodně práce, ale pokud na vztahu pracují oba, tak se dá zvládnout le-dacos. Odpouštějte si, komunikujte.

M Nechodte spát naštvaní jeden na druhého.

Markéta a Noe Dominguezovi
rozhovor připravil Petr Adame,
kazatel CASD a hlavní koordinátor
Národního týdne manželství

Kompromisy – ano, či ne?

Před nedávnem jsem slyšel zajímavou myšlenku. Protože si ji již nepamatuji doslovně, pokusím se ji parafrázovat. *Klíčem k dobrému partnerství je umění být mírně nespokojen.*

Dříve než nad větou mávneme rukou, zkusme se trochu zamyslet nad tím, co ona myšlenka vlastně říká. Kdo z nás měl v životě vždy všechno tak, jak si přál? Kdo se nemusel občas potýkat s nedostatkem nebo nepochopením? Kdo z nás byl vždy se vším spokojený? Pravděpodobně každý z nás už něco z výše zmíněného někdy zažil. A nejčastěji tyto „problémy“ vznikají na pozadí mezilidských vztahů.

Podobně i kompromisy jsou takřka výhradně spojeny se vztahy. Je to fenomén, který zasahuje do všech úrovní vztahů – od mezinárodních, politických, vztahů mezi různými (většími či menšími) skupinami lidí, vztahy na pracovišti až po ty v rodině. Zde se s kompromisem v reálném životě setkáváme asi nejčastěji. Vždyť nebýt manžela nebo manželky, nemuseli bychom řešit, zda má být záchodové prkénko standardně nahoře nebo dole, jakým způsobem se žehlí to či ono, jak ukládat věci do ledničky anebo jak vychovávat děti. Právě rozdílnosti mezi lidmi v jejich zkušenostech, východiscích a hodnotách vedou k tomu, že tu a tam přijde na řadu i téma kompromisů. A nutno podotknout, že ani v pohledu na kompromisy nejsou lidé jednotní.

Jak tedy je to s kompromisy? Jsou potřebné, nebo dokonce dobré? Anebo jsou nevhodné až škodlivé? A co k tématu kompromisů říká Bible? Budete-li v Bibli hledat slovo kompromis, pravděpodobně moc úspěšní nebudete. Ale při jejím čtení někteří ze čtenářů poznají, že Ježíš byl velmi nekompromisní v tom, jak žil a co učil. Nikde se nedočtete, že by dělal věci jen napůl nebo tomu učil své učedníky. Můžeme tedy říci, že kompromis je špatný? Naprosto ne! Ježíš byl nekompromisní v oblasti víry, života s Bohem a v žitých hodnotách. Ale zároveň se v jeho životě odrážela neuchopitelná schopnost přitahovat lidi, které ostatní nekompromisně odsuzovali. A když prvotní církev hledala způsob, jak by spolu mohly fungovat různé skupiny lidí, nejednou docházela ke kompromisům (viz např. Sk 11; 15,28.29; Ř 14,3 aj.).

Kompromis je tedy v některých oblastech a za některých okolností škodlivý, zatímco jindy může být velmi prospěšný. Jak ale rozpoznat, kdy kompromis ano, a kdy ne?

Pojďme si nejprve definovat, co je kompromis. Merriam-Webster jako jednu z definic uvádí, že kompromis je „řešením sporů rozsouzením nebo konsenzem dosaženým vzájemnými ústupky“.¹ To znamená, že kompromis není jednostrannou záležitostí. Kompromis má být dosažen na základě oboustranné snahy o pochopení druhého, jeho pohledu na věc, nových informací, které nemusí nutně odpovídat mým představám. Dosažení kvalitního kompromisu má tedy minimálně tři podmínky. 1) Oboustranná komunikace. 2) Vnímání partnera jako rovnocenného. 3) Ochota ustoupit ze svých představ v zájmu vztahu. Mohli bychom tak říci, že kompromis je obětí, kterou přinášíme na oltář vzájemného vztahu.

Kompromisní jednání ovšem přináší i svá rizika a má své limity. Ty nám může pomoci nastínit například kniha bývalého elitního vyjednavče Chrise Vosse *Nikdy nedělej kompromis*.² Ten stojí v opozici proti nekritickým zastáncům kompromisu jako řešení všech sporů. Voss upozorňuje na to, že v případě jednání s člověkem, který je agresivní, nemá kompromis smysl. Mimo jiné na příkladu vyjednávání s člověkem, který drží dvě rukojmí, ukazuje, že jsou situace, ve kterých by kompromis nebyl win-win strategií. Naopak by mohl vést ke zvyšování nároků agresora. Kompromis (má-li být prospěšný) nemá být mocenským nástrojem, a tedy může být krajně nevhodný tam, kde jedna strana jedná silově a nátlakově. V takové situaci totiž není reálné, aby nás druhá strana vnímala jako rovnocenného partnera, se kterým chce budovat vztah, ale tato situace se stává pouhým prostředkem, jak dosáhnout svých cílů. Zde by se sice kompromis mohl zpočátku jevit jako výhra, nicméně z dlouhodobého hlediska může spíše jít o užití tzv. „salámové“ metody, kdy jedna strana využívá kompromis k postupnému snižování nároků druhého.

Druhým limitem je čas. Vyplývá z předchozího. V partnerském vztahu má být kompromis řešením jednotlivých krátkodobých rozepří, ne dlouhodobou strategií. Může se totiž ukázat, že zatímco jeden dělá dlouhodobě kompromisy, druhý neustupuje ze svých pozic ani o píď.

Třetím limitem kompromisu jsou hodnoty. Jestliže satan na něco silně útočí, jsou to vztahy a hodnoty. A zatímco pro zachování vztahů jsou oboustranné kom-

---

1 Merriam-Webster's Collegiate dictionary. 11th ed. Springfield: Merriam-Webster, 1993.

2 Chris Voss a Tahl Raz. *Nikdy nedělej kompromis*. Brno: Jan Melvil Publishing, 2016.

promisy zpravidla prospěšné, ve vztahu k hodnotám a k víře jsou kompromisy takřka vždy destruktivní.

Poslední věcí, kterou ke kompromisům uvedu, je vztah k sobě samému. Kompromisy totiž mohou vést ke snížení sebeúcty, pokud je vnímám jako prohru, pokud ze své pozice ustoupit nechci, ale jsem k tomu pod tíhou situace donucen. Zároveň ale ten stejný kompromis může sebeúctu posílit. Jedná se totiž především o to, s jakým cílem a jakým vztahem ke svému partnerovi přistupuji. Jde mi o to, abych dosáhl svého? Chci zvítězit nebo aspoň dosáhnout toho, že nevyhraje ten druhý? Anebo je pro mě proces tvorby kompromisu prostorem, kde slyším a jsem slyšen, kde si uvědomuji, co je pro mě a pro druhého podstatné, a co je podružné? Pokud se kloníte spíše ke druhému postoji, pak i pro vás je kompromis nejen ústupkem, ale především vzájemným darem. Já obětuji část svých očekávání *pro tebe*, protože vím, že stejně tak ty obětuješ část těch svých *pro mě*. To je kompromis, který vede ke společnému cíli a k pevnějšímu vztahu k sobě samému i navzájem.

Přeji si, ať se učíme dělat kompromisy pro vztahy, nikoli pro vítězství. Kéž s Boží pomocí rozpoznáváme, kam v našich životech kompromisy patří, a kam ne.

Mgr. Filip Fürst
kazatel CASD
psycholog, učitel na ATI

Pocity jsou _____ až na prvním místě

Květnové večery si podmaní každého. Tak se to jednou stalo i nám. Byli jsme mladí manželé, šeříky u cesty nedaleko našeho bytu voněly, když jsme se vydali na procházku. Večer pokročil a my jsme se pod jedním keřem zastavili a objali. Před námi byla tehdy budoucnost. Tu si jen kreslíme v mysli, představujeme si, co bude dál, ale nevíme o ní nic. Uvažujeme, jak máme jednat, čeho se vyvarovat, na co vsadit, abychom prožili pěkný život a aby loďka naší společné životní plavby neztroskotala.

Dávno je pryč doba „sňatků z rozumu“, kdy partnera pro své dítě vybírali rodiče. Doba osvícenství byla nejnadějnějším obdobím v dějinách. Myslitelé věřili, podporování objevy Isaaca Newtona o zákonech gravitace, že člověka jeho rozum přivede k vytoužené dobré, mírumilovné a blahobytné společnosti. To byl ten „velký příběh moderny“. Definitivně skončil ve dvou světových válkách a v plynových komorách Osvětlení. Rozum byl použit k tomu, aby vytvořil mašinerii, která by zabila co nejrychleji co nejvíce lidí.

Začaly se hledat jiné zdroje pro vedení člověka. Vsadilo se na nejrychleji se měnící fenomén – a to pocity, emoce a intuici. Zdůraznily se pocity, zamilovanost se často považovala za lásku. O pocity nám jde až na prvním místě. Chceme se cítit dobře.

Soužití dvou lidí přináší něco, co nám na světě nic nemůže zastoupit. Vždyť ke svému pocitu štěstí nepotřebujeme nic než jednoho člověka. To by jistě mělo naplňovat manželství, ale kazí to záporné pocity a emoce, jako je strach, že o toho druhého přijdu, nebo hněv, žárlivost, ješitnost, sobectví a podobné negativní pocity. Ty se projevují ve slovech. Jak pravdivý je výrok: „Úder pěstí může zlámat kosti, úder slov může zlomit srdce.“

Vnuk se mě zeptal: „Jak je možné vyjít s manželkou?“ Řekl jsem mu: „Ještě nikdy jsem nelitoval, že jsem mlčel.“ Samozřejmě – stále mlčet nelze. Záleží ale na tom, jak odpovídáme a jakým tónem. Biblická rada zní: „*Odpověď měkká odvrací hněv.*“ Je to právě komunikace, která vytváří vztah. O jejích pravidlech vyšly a stále vycházejí stovky knih.

Naše mezilidská komunikace – rozhovor – má čtyři úrovně podobné pyramidě. Na základně, na nejširším místě, se nachází „fráze“: „Ahoj, jak se máš?“ „Děkuji,

jde to.“ „Tak ahoj.“ Fráze zaberou velmi málo času a nevyžadují bližší vztah k druhé osobě. Nepředstavují žádné riziko, protože nevyjadřují mé skutečné pocity a myšlenky.

O něco výše jsou „fakta“. Sdělujeme si, co jsme viděli, slyšeli nebo četli. To již zabere více času a také určitý vztah k tomu, s kým mluvíme. Může to být spolupracovník nebo spolučestující. Fakta samozřejmě zabírají určitý čas i v našich rozhovorech v rodině. Riziko je zde opět malé, proti faktům totiž není možné nic namítnout. „Dnes je obzvláště mlhavo.“ „Ano, je.“

Ještě o stupeň výš, náročnější a osobnější, je, když vyjadřujeme své „myšlenky a názory“. To již jdeme se svou kůží na trh. Otvíráme svou mysl, své postoje a hodnotící soudy o lidech, o světě a událostech. Ten druhý, naslouchající, s námi ale nemusí souhlasit a hrozí riziko střetu. Na druhé straně je ale užitek z takového rozhovoru mnohem větší. Dozvíme se mnohem více o sobě navzájem a může vzniknout souznění i přátelství.

Na samém vrcholu této komunikační pyramidy se tyčí „pocity“. Jde o odhalení našich nejhlubších emocí a pocitů, sdílení se se svými strachy a obavami, radostmi, nadějemi i láskou. Takový rozhovor již vyžaduje čas, určitou atmosféru a důvěru, že to, co sdělujeme, ten druhý nezneužije k našemu zesměšnění či jiné škodě. Zisk z takového rozhovoru je ten největší, protože zdvojnásobuje radost nebo ulehčí bolesti našeho srdce.

Pocity bychom měli řešit v každém konfliktu: „Proč ten můj chlap tak nepřiměřeně reagoval, když jsem namítla, že na fotbálek s kamarády nemůže, protože musí zajet na nádraží pro mou matku, která telefonovala, že přijede již dnes odpoledne?“ Pocity, které s jejím mužem cloumaly, určitě vyjmenujete sami.

Mnoho odborných poradců pro manželské páry zdůrazňuje, že je nutné řešit pocity. Jednání je jen vrchol skrytého ledovce, to podstatné je hlouběji – v pocitech. Negativní pocity by se měly vyjádřit, jinak jsou jako šumící sodovka v láhvi a tlačí se ven. Jde o to, „upustit páru“. Jak? Zkusme použít slova: „Mám pocit...“ „Když...“ „Protože...“ „Štve mě, když mi nedáš vědět, že přijdeš z práce později. Já to jídlo musím už po několikáté ohřívat, a navíc se bojím, že se ti něco stalo.“ Věta „mám pocit“ nám umožňuje vyjádřit své pocity dřív, než dojde k jejich nahromadění a výbuchu. To je také cesta, jak druhému umožnit, aby mohl on vyjádřit své pocity. Řekneme: „Máš pocit, že se ti málo věnuji?“

Nejsilnější emocí je láska. Jistě, ale co to je? No přece okouzlení a úžas, že je možné, aby nepřekročitelná zeď, která nás lidi od sebe dělí, padla – a my se vezmeme za ruce, dotýkáme se toho druhého, když přece až dosud jsme byli nedotknutelní...

Ideál pravé lásky nám zapsal velký apoštol Pavel v listu křesťanům do Korintu: „*Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá ani nepovyšuje, není hrubá, nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, není vznětlivá, nepočítá křivdy, není škodolibá... Láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá...*“ (1K 13). Tímto měřítkem zkusme porovnat svůj postoj ke svému partnerovi, a tak poznáme, o co nám v našem vztahu šlo a jde. Slova „láska“ nahradme a řekněme: „Jsem vůči ní trpělivý... laskavý...?“ Tak poznáme, jestli jde jen o naše cíle, nebo skutečně i o osobu a zájmy toho druhého.

Od našeho objetí s manželkou tenkrát pod šeříkem ten keř rozkvetl už mnohokrát. Za pár měsíců si budeme připomínat šedesát let společného života. Je to vzácné, když můžeme prožívat, jak se naše životní řeka z těch často neklidných úseků mládí začne zklidňovat a rozlévá se do hloubky a šířky poslední etapy života před vstupem do nekonečného oceánu. Je to dar vidět vyrůstat své děti, také jejich děti, a dokonce obdivovat pravnoučata. A tu se objevuje nový pocit, pocit vděčnosti Bohu, který nám to dopřál.

Ludvík Švihálek
emeritní kazatel CASD

Manželské kontrasty

Pro oddělení Adventistické služby rodinám CASD
vydalo nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o.
Roztocká 5, 160 00 Praha 6
e-mail: adventorion@adventorion.cz
www.adventorion.cz

Fotografie na obálce: NTM

Odpovědná redaktorka: Ing. Milada Macháňová

Jazyková korektura: Eva Bělíčková

Grafická úprava: Jan Dobeš

Vytiskla tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice
Praha 2023

ISBN 978-80-7172-486-5

Adventistická
služba rodinám
